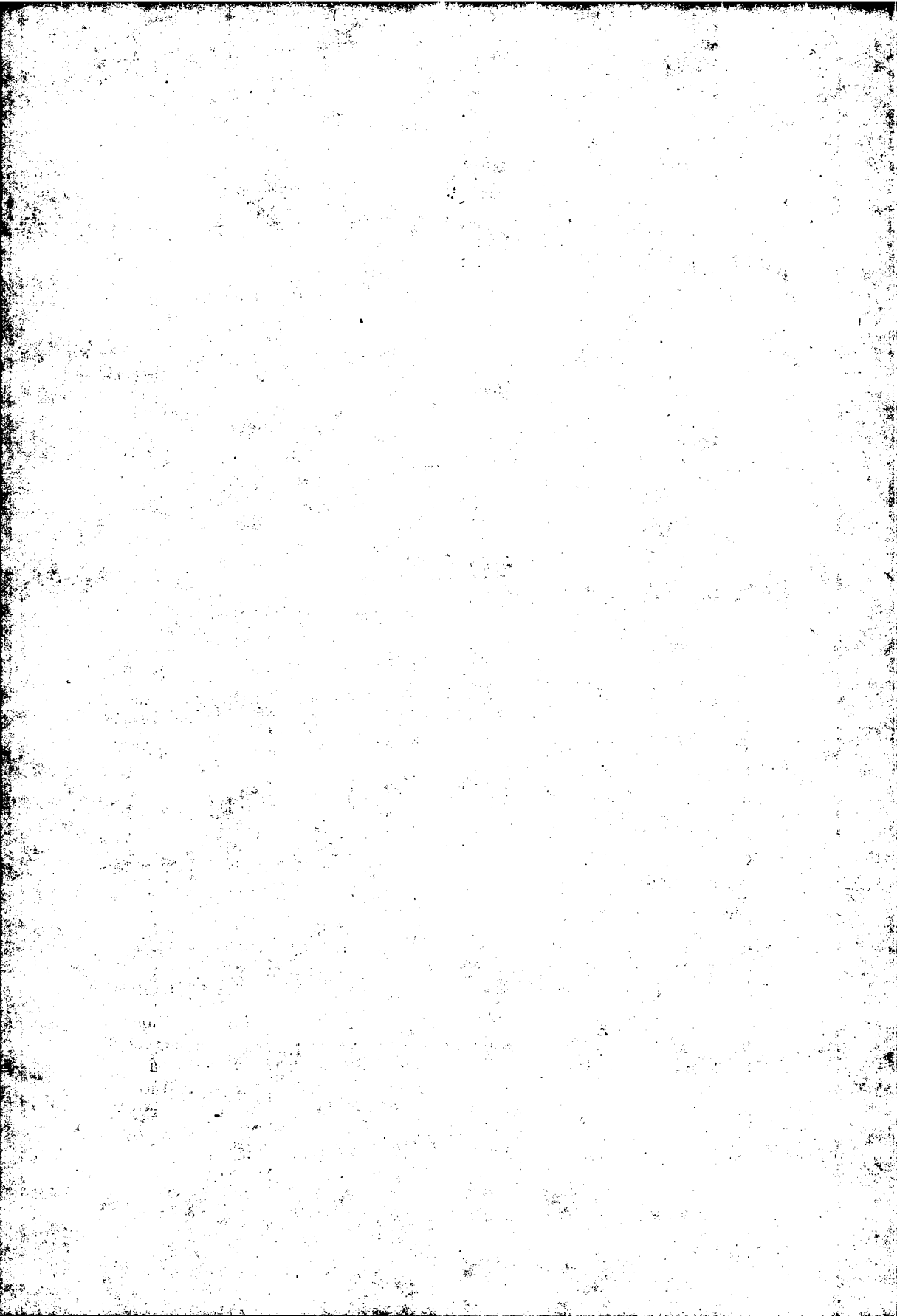

VIJESTI

MALA GALERIJA VELIKOG SRCA

Članovi kulturno-umjetničkog društva "Travno" organizirali su prvu etnografsku izložbu u praznom dijelu izloga Salona namještaja Exportdrvo u Travnom. Kako bi obilježili godišnjicu rada Folklorne sekcije. Bez iskustava i bez jasnog plana, u tom malom, do tada uzaludnom prostoru, započela je naša desetljetna izložbena aktivnost. Pomagali su nam etnolozi zagrebačkog Etnografskog muzeja, a naš su rad budno pratili i etnolozi nastanjeni u Travnom. I po zaslugi nas hvalili ili kritizirali, osobito u vrijeme kada se naš rad sastojao uglavnom od učenja na vlastitim greškama. Ipak, etno-izložbe u Travnom sve su manje bile tek dekoracija zaboravljenih prostora.

Nakon Prvih izložbi, proširili smo svoju suradnju na cijeli niz hrvatskih muzeja i započeli s posudbom izložaka iz muzeja u Karlovcu i Varaždinu (zaslugom Libuše Kašpar), Samoboru, Velikoj Gorici, Pazinu, i Labinu, Rijeci, Brdovcu, Sesvetama, Križevcima, Požegi, Zadru, Ptuju te Sarajevu. Tako je nastajalo nekoliko ciklusa izložbi, izložbe vezane uz godišnje običaje (poklade, Božić i sl.), izložbe narodnih obrta i narodnog stvaralaštva (košaraštvo, lončarstvo, filigran, tkanje, medičarstvo), izložbe nošnji te izložbe o zagrebačkim muzejima, kojima smo imali namjeru skrenuti pažnju na rad i bogatstvo depoa muzeja našeg grada. Osim toga, etno-izlog u Travnom gotovo je redovito najavljiavao izložbe Etnografskog muzeja i ostale folklorne događaje Zagreba, a ponekad smo priređivali izložbe slika. Jedna od naših velikih izložbi bila je ona o Plitvičkim jezerima. Etnogalerija "Turopoljski cvjetić" svojim je izložbama pratila i programe matičnog KUD-a, terenska istraživanja Etnografske sekcije ili pak projekte kakav je bio tečaj glagoljice koji smo organizirali. Cijelo to vrijeme trudili smo se da naši ciljevi ne premaše naše mogućnosti ni mogućnosti prostora koji nam je bio na raspolaganju i da u tom okviru teme prikazemo što je moguće cjelovitije. Stoga smo uz pojedine izložbe priređivali i predavanja, a posebno smo ponosni na izložbu o Moliškim Hrvatima. Kopiju tog izložbenog materijala pohranili smo u Biblioteku KUD-a i u Institut za etnologiju i folkloristiku, a obilježili smo i 450. godišnjicu emigracije Gradišćanskih Hrvata.

Mala galerija postala je prostor pred kojim su se ljudi zadržavali. Novostecenu naviku svojim sugrađana naši "stanodavci" u Exportdrvu odlučili su iskoristili na svoj način, pa smo nakon sedam godina izbačeni, a izlog su ispunili roštilj i noćne lampice.

Od 1987. godine u dogovoru s knjižnicom Novi Zagreb priređujemo etnografske izložbe u vrijeme Međunarodne smotre folklor. Tako su priređene izložbe o ogavljiama Moslavine, arhitekturi Gornje sisačke Posavine (izložba koju smo nazvali *Hiže i čardaki* i koja je prikazana u sklopu Svjetskog kongresa etnologa i antropologa) i arhitekturi Kukljice. Ove godine u prostorima knjižnice postavili smo izložbu *Oglavlja hrvatskih žena* koja se sastojala od osamdesetak fotografija prikupljenih tijekom višegodišnjeg rada Etnografske i Foto sekcije.

Osim u Travnom, povremeno smo izlagali u drugim prostorima grada. Povodom Gradske smotre folklor zagrebačkih amatera, u koncertnoj dvorani

"Vatroslav Lisinski" postavili smo izložbu posavskih nošnji autorice Janice Posilović. Prošle godine u osam izloga u središtu grada prikazali smo zagrebačke nošnje nekadašnjih sela uz Savu kao najavu Međunarodne smotre folklor; četiri puta smo imali priliku izlagati u Gornjem Vrapču. Desetu godišnjicu KUD-a "Travno" obilježili smo također izložbom. Ovaj put tema je bila lončarstvo otoka Iža, a izložbu smo ostvarili uz pomoć lončara Predraga Petrovića. Naslovili smo je *Iški lopizi*.

U skorije vrijeme izložbu *Oglavlja hrvatskih žena* predstaviti ćemo i u drugim sredinama, a očekuje nas nadopuna i ponovno postavljanje izložbe *Hiže i Čardaki*.

Uz mnoštvo etnologa u postavkama izložbi sudjelovali su članovi Etnografske sekcije KUD-a "Travno" učeći i rješavajući probleme postave izložbi - od onih stručnih do potpuno tehničkih. Razvojem izložbene djelatnosti u deset godina održano je 86 izložbi, objavljena su mnoga terenska istraživanja širom Hrvatske, Bosne i Slovenije, pa je tako nekadašnja Etnogalerija "Turopoljski cvjetić" i prerasla u Etnografsku sekciju KUD-a "Travno" koja uglavnom okuplja studente etnologije i arhitekture.

Uz minimalna sredstva, ali bogati idejama, a prije svega velikom voljom za radom, uspijevamo djelovati i u ovim turobnim vremenima. Naš desetogodišnji rad ne cijenimo samo po pohvalama koje smo dobili od stručnih ljudi, već i po tome koliko i što smo naučili, kao i po svakom pogledu prolaznika koji su se zaustavili na onome što smo mu htjeli pokazati.

*IRENA PLEJIĆ
DAMIR KREMENIĆ-KUNČAREVIĆ
KUD "Travno"
Zagreb-Sloboština, Kopernikova 10*

IZBOR ETNOLOŠKIH IZDANJA OBJAVLJENIH U HRVATSKOJ 1991. GODINE

1. Bošković-Stull, Maja: *Pjesma, priče, fantastika*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zavod za istraživanje folkloru, Zagreb 1991.
2. Čapo, Jasna: *Vlastelinstvo Cernik: gospodarstvene i demografske promjene na hrvatskome selu u kasnome feudalizmu*, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb 1991.
3. Gavazzi, Milovan: *Baština hrvatskog sela*, Otvoreno sveučilište, Zagreb, 1991.
4. Ivančan, Ivan: *Narodni plesni običaji Podravine 2*, Hrvatski sabor kulture, Zagreb, 1991.
5. Lazarević, Aleksandra-Sanja: *Braća Seljan na crnom i zelenom kontinentu*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1991.
6. Lozica, Ivan: *Izvan teatra: Teatralni oblici folkloru u Hrvatskoj*, Hrvatsko društvo kazališnih kritičara i teatrologa, Zagreb 1990.
7. *Pisanica: hrvatski uskršni običaji*, ur. Željko Obad, Otvoreno sveučilište, Zagreb, 1991.
8. Sekulić, Ante: *Bački Hrvati: narodni život i običaji*, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1991.
9. *Simboli identiteta: (studije, eseji, građa)*, ur. Dunja Rihtman-Auguštin, Hrvatsko etnološko društvo, Zagreb, 1991.
10. Zorić, Snježana: *Obred i običaj: prožimanje religijskog i običajnog u kontekstu liturgijske godine*, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb 1991.
11. Žganec, Vinko: *Hrvatska pučka popijevka iz Međimurja*, knj. 1, tisak priredili Jerko Bezić i Grozdana Maršević, Zavod za istraživanje folkloru, Zagreb 1990.
12. *Narodna umjetnost*, Posebno izdanje 3: Rasprava i prilozi uz stogodišnjicu rođenja Vinka Žganca, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb 1991.

PRIJEVOD:

Burke, Peter, *Junaci, ničkovi i lude: narodna kultura predindustrijske Evrope*, Školska knjiga, Zagreb, 1991.

ČASOPISI:

1. Etnološka tribina 12, 1989.
Etnološka tribina 13, 1990.
2. Studia ethnologica vol. 2, 1990.
3. Narodna umjetnost 28, 1991.

Željka Jelavić

DIPLOME IZ ETNOLOGIJE

Tijekom 1991. diplomirali su etnologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu:

1. Zoran Čiča: »Duhovno iscjeliteljstvo u vjerskoj zajednici *Radosna povijest*«
2. Robert Mlinarec: »Običajno pravo – promjene u tradiciji krvne osvete«
3. Senija Veljača: »Karneval Radošića i Donjih Kaštela«
4. Olgica Vlašić: »Naziv ua polaznika iz arhiva Etnološkog atlasa Jugoslavije«
5. Jasna Njegovan: »Svadbeni običaji u Žumberku i Plešivičkom Prigorju«
6. Iris Biškupić: »Dječje igračke Hrvatskog Zagorja i Prigorja«

Tihana Petrović